

VOIMASOITTOA JA VOIMAA SOITOSTA

MUSIIKKI ON POHJIMMILTAAN ENERGIAN JA TUNTEEN SIIRTOA. KIEHTOVAN LOPPUTULOKSEN VOI SAAVUTTA A MONIN ERI TAVOIN.

TEKSTI JA KUVA MATTI KOMULAINEN

Michael Monroe on rocktähti joka solullaan. Vitaali olemus ja periksiantamaton asenne ovat identiteettiä, ei rooli. I Live Too Fast to Die Young käy päälle kuin Make livenä, eikä solistin ikää (60 vuotta) uskoisi ulosannista. Huippuvieraat, kuten Slash ja Neil Leyton, ovat parhaassa seurassa.

The Clashkin on ohittamaton sarallaan. Päivitetty Combat Rock muistuttaa, miksi. Tapa pureutua ajan epäkohtiin rokkiremmiin rähinällä säväyttää yhä. Know Your Rights, Should I Stay or Should I Go ja Rock the Casbah svengaavat kuolemattomasti.

Voimaa uhkuu **Krisiunkin**. Brasileirojen death metal velloo lyijyisesti, ja yli 30 vuoden kokemus kasvattaa painoarvoa. Brutaalin platan kruunaa päällekkäyvä äänikuva. Koplan kanssa samalla lavalla toimisi hienosti **Calibanin** metalcore. Dystopia riepottaa kuuntelijaa tujulla pyörietyksellään. Aidolta kuulostaa myös laulu, joka tuntuu purkautuvan ihmisen kurkusta lajityypistä poiketen. Puhdikasta paahtoa edustavat myös **Orthodox** ja **Vomit Forth**. Jenkkibändien nu-metalcore ja kuolonmetalli ovat nykyään alan vakiintuneita perustyyliä. Slipknotin ja Napalm Deathin kaltaisten esikuvien inpiroima isku on kuitenkin oma ja tuima, ja peilaa kokemaamme maailmaa.

Clément Janinet viittaa freejazzin ikoneihin yhtyeensä nimellä. Vapauttavaa on myös Ornette Under the Repetitive Skiesin lento. Terävistä kulmista, syöksyvirtauksista ja pehmeistä kaarista kehkeytyy fuusiota, jossa improvisointi yhdistetään nykymusiikkiin oivaltavasti.

Jazz ja taidemusiikki käyvät dialogia Face à facessa. Kontrabasisti **Barre Phillips** ja live-elektronikko **György Kurtág Jr.** virittävät yhteyden näennäisille vastakohtille. Tulos pitäisi kokea tietysti liveinä, mutta levy on tässä tapauksessa kohtuullinen korvike.

Juho Valjakka johdattaa trionsa uskaliaaseen manööveriin. Muoto on modernia triotyöstöä mutta tulokulma rohkean minimalistinen. Kun tila ja tauot nivotaan osaksi musiikkia, voima kumpuaa sisäisestä visiosta.

Kokko Quartet lähestyy problematiikkaa toisesta vinkkelistä. Liideri Kaisa

Siirala ammentaa Intian traditioista ja arabialaisesta musiikista. Saksofonisti-säveltäjä vetoaa näin hienosti Ilkka Arolan ja Kari Iksen töiden lumoamaan kuuntelijaan uusin ideoin.

Silva Kallionpää soittaa suomijazzissa harvinaista viulua. Debyytti Unadaptable innostaa raikkaalla äänikuvallaan ja lauluksellaan: vastaanottaja päätyy tarkistamaan käsityksiään koko ilmaisumuodosta.

Myös **Gard Nilssenin** poppoo virittyy henkisesti tutkimattomaan. Kun väkeä on enemmän, jälki muistuttaa perinteisempää folkjazzia kuin todellista vaarallisten vesien luotaamista.

Kaleidobolt erottuu nykyprogesta vimmallalla, jolla trio törmäyttää tilutusta, psykedelialla, raskasta rokkausta ja fuusiota. Jälki on lajin mehevintä ja samalla tarttuvaa parhaassa mahdollisessa mielessä. Riskinotto kannattaa!

Ianai on Jaani Peuhun johtama kansainvälinen kollektiivi. Sunir kaartuu etnosoinneista progemaiseen maalailuun. Globaali kiepauks voimaantuu tunnelmista ja kasvaa eriparisia elementtejään isomaksi kokonaisuudeksi. **...And You Will Know Us By The Trail Of Dead** kuulostaa tavoitelleen jotain vastaavaa. Conrad Keelyn koplan 11. albumi jää kuitenkin etäiseksi, sillä sakki saarnaa jo käännetyille. **Porcupine Tree** asemoituu kaksikon välille. Uusproge kipinöi energiaa ja tanaikka isku puhuttelee yli genererajojen säväyttävine äänikuvineen.

Wardruna vie pohjoismaiseen mytologiaan otteella, jota on kuultu Viikingit-tv-sarjassakin. Norjalaiset kytkevät jouhikon oloisia perinnesoittimia digipauhuun. Uskottavuutta kasvattaa viisurakenne, joka tuo mieleen kalevalaisen poljennon.

RinneRadio löi ällikälle 1990-luvun saundillaan, jossa puupuhaltimen lämpimät rekisterit miksattiin drum'n'bassiin ja Wimmen joikuun. Rok bonuksineen palauttaa mieleen syvät elämykset ja iloiset yllätykset. Että tältäkin voi suomibändi kuulostaa!?

Steve Tibbetts kokosi antologiansa 40 vuoden soitteista. Hellbound Train kronikoi siten niin kitaristin kuin jazzin muuntumista. Yksi vain tuntuu säilyneen. Maestro on aina yhtä vuolas.

Elvis-leffa kertoo eniten tekijöistään ja ajastamme. Sähkkeen lumoissa kuullaan aidosti raa'an maskuliinisuuden lisäksi nykyartisteja Doja Catista Eminemiin, ja lisäksi Elvis on digitoitu monen muun kimppaan. Sekin käy, jos joku junnu löytää lähteelle näin.

Maustetytöt hakeutuivat **Agentsin** seuraan. Salattu suru sekä kokonainen kulttuuri saattaa paljastua uusille kuulijoille kytken kautta, ja hyvä niin. Hipsteri-ironia taas kuorruttaa duon apaattisen Lotto-hitin. Huumori kukkii myös kokoelmassa The Sun Shines at Night – Giorgio Moroder suomeksi 1972–1989 ja Superkingi – Kovimmat jytähitit 1969–1977. Meillä on suosittu omia tulkintoja niin maailman hiteistä kuin uusista tyyleistä. Laadusta tinkimättä. Esimerkiksi jytää kotiuttaneet Apollo ja Yellow kytkeytyi-

vät jazziin, diskoruhtinas Moroderia taas tulkitsivat Mona Caritan ja Einin kaltaiset hunajaäännet.

Joskus momentum jättää. **Kasabian** kaatoi raja-aitoja ja nosti sykkettä levy levyltä, kunnes vokalisti Tom Meighan lähti. The Alchemist's Euphoria kuulostaa paikoin tutulta, mutta se jokin puuttuu. **Beyoncé** on alan seuratuimpia tähtiä. Suorituspainneet kuuluvat. Renaissance tuntuu talentin todistelulta eikä bitchin viljely lisää uskoa lyyrikkouteen. Edeltäjä Lemonade tyrnäsi avautumisillaan, mutta nyt kierretään kehää.

Hanns Eislerin laaja tuotanto ulottuu laulelmista orkesteriteoksiin ja elokuvamusiikkiin. Boksi sisältää Die letzte

Nachtin ensilevytyksen Weimarin ajan näyttämötyöstä. Chansonnier **HK Gruber** visioi teoksista voimasoittoa vaihtuvilla kokoonpanoilla. **Esa-Pekka Salonen** nostaa vastaavasti Jesper Nordinin elektro-akustista musiikkia. Orkesteri, koneet ja Martin Fröstin klarinetti generoivat pauhua, jota levollisten suvantojen vuorottelu tehostaa entisestään. John Cagen kuoroteokset uhkuvat draamaa. Rönnsyilvän leikillisine elementteineen jälki onkin usein hauskaa, mikä on harvinaista tässä lajissa. **Carolin Widmannin** energia kumpuaa minimalismista. Viulutulkinnat Hildegard von Bingenistä Bachiin kasvavat harkitun karsitusta agendasta, musiikin eduksi. ■

ESITTÄJÄ(T)	ALBUMI	JULKAISIJA	FORMAATTI
Michael Monroe	I Live Too Fast to Die Young	Silver Lining	cd
The Clash	Combat Rock The People's Hall Special Edition	Sony	2 cd
Krisiun	Mortem Solis	Century Media	cd
Caliban	Dystopia	Century Media	cd
Orthodox	Learning To Dissolve	Century Media	cd
Vomit Forth	Seething Malevolence	Century Media	cd
Clément Janinet	Ornette Under the Repetitive Skies III	BMC	cd
Barre Phillips, György Kurtág Jr.	Face à face	ECM	cd
Juho Valjakka	Liminal Spaces	Artie Music	cd
Kokko Quartet	Broken Dream	Eclipse	cd
Silva Kallionpää Quartet	Unadaptable	Eclipse	cd
Gard Nilssen Acoustic Unity	Elastic Wave	ECM	cd
Kaleidobolt	This One Simple Trick	Svart	lp
Ianai	Sunir	Svart	2 lp
...And You Will Know Us By The Trail Of Dead	XI – Bleed Here Now	Sony	cd
Porcupine Tree	Closure / Continuation	Sony	cd
Wardruna	Kvittravn / First Flight of the White Raven	Sony	2 cd
RinneRadio	Rok	Svart	2 lp
Steve Tibbetts	Hellbound Train – An Anthology	ECM	2 cd
Eri esittäjiä	Elvis – Original Motion Picture Soundtrack	RCA	cd
Maustetytöt X Agents	Maustetytöt X Agents	Vallila Music House	12"
Eri esittäjiä	The Sun Shines at Night – Giorgio Moroder suomeksi 1972–1989	Svart	lp
Eri esittäjiä	Superkingi – Kovimmat jytähitit 1969–1977	Svart	lp
Kasabian	The Alchemist's Euphoria	Sony	cd
Beyoncé	Renaissance	Sony	cd
HK Gruber, Wolfram Berger, Ensemble Die Reihe, Klangforum Wien	Hanns Eisler – Die letzte Nacht, Couplets	Capriccio	2 cd
Martin Fröst, SRSO, Esa-Pekka Salonen	Jesper Nordin – Emerging from Currents and Waves	BIS	sacd
Latvian Radio Choir, Sigvards Klava	John Cage – Choral Works	Ondine	cd
Carolin Widmann	L'Aurore	ECM	cd